

Dossier/Project: Hoedekenskerke Rondweg
Datum: 31-01-2023
Naam adviseur: [REDACTED]
Verzonden aan: Gemeente Borsele
Bijlage: Checklist (los bij dit advies)
Titel document: Bureauonderzoek en verkennend booronderzoek Rondweg Hoedekenskerke in Hoedekenskerke Gemeente Borsele

Aanleiding

De gemeente Borsele wil aan de noordzijde van Hoedekenskerke een rondweg aanleggen. Deze zal in de bocht die de 's Gravenpoldersestraat naar het zuiden maakt, beginnen en dan vrijwel parallel aan het tracé van het spoor van de stoomtrein Goes-Borsele naar het zuiden lopen, waarna hij aansluit op de kruising Waanweg, Nieuwe Veerweg en Havenstraat. In dit laatste stuk zal niet alleen een nieuwe rondweg worden gerealiseerd maar ook de bestaande situatie aangepast worden. Tevens wordt langs de nieuwe rondweg een belendende greppel aangelegd en zal in het zuidelijke deel een stuk watergang haaks op de weg aangelegd worden. De verstoring tijdens deze werkzaamheden zal minimaal 1,3 meter beneden het maaiveld zijn (belende greppel). Maximaal zal dat 2,6 meter beneden het maaiveld zijn (haakse watergang).

Omdat de realisatie van de nieuwe rondweg niet kan plaatsvinden binnen het bestaande Bestemmingsplan wordt een nieuw Bestemmingsplan/Omgevingsplan opgesteld. Voorafgaand hieraan is een sectorale toetst uitgevoerd, waaronder ook op het gebied van archeologie. Hierbij is gebleken dat het tracé in een zone ligt waarvoor vanuit het gemeentelijk archeologiebeleid een maatregelen categorie 2 (zuidelijke deel) en een maatregelen categorie 4 geldt (noordelijke deel). Omdat in deze zone bij verstoringen groter dan respectievelijk 50 en 250m² en 40cm beneden het maaiveld aanvullend archeologische gegevens noodzakelijk zijn om te controleren of terecht een archeologische verwachting geldt, of een archeologische waarde aanwezig is en of archeologisch vervolgonderzoek uitgevoerd dient te worden, heeft de gemeente Borsele voorafgaand aan het opstellen van het nieuwe Omgevingsplan een bureauonderzoek met verkennende boringen laten uitvoeren. Op die manier kan een gespecificeerde archeologische verwachting openomen worden in het nieuwe Omgevingsplan en weet de initiatiefnemer al voor aanvang van de werkzaamheden of en waar aanvullend archeologische onderzoek noodzakelijk is.

Resultaten

Uit het bureauonderzoek met verkennende boringen blijkt dat de geologie binnen het tracé bestaat uit afzettingen van het Laagpakket van Walcheren (vrijwel overal aanwezig direct vanaf het maaiveld), op Hollandveen (aanwezig vanaf een diepte van minimaal 90cm) op afzettingen van het Laagpakket van Wormer (top aanwezig onder een minimaal 10cm en maximaal 1,60 meter dik pakket Hollandveen).

Het bureau- en verkennend booronderzoek maakt duidelijk dat de archeologische verwachting voor de afzettingen van het Laagpakket van Wormer naar laag kan worden bijgesteld. Het gaat hier met name om wad-afzettingen, die voor de mens niet geschikt zijn om zich in te vestigen.

In het rapport wordt aangegeven dat op diverse tracédelen veraard Hollandveen aanwezig. Hieraan verbinden de onderzoekers een hoge verwachting voor de periode van de late ijzertijd en Romeinse tijd. Voor de niet veraarde delen geldt een lage verwachting.

Op basis van historische bronnen en het AHN wordt tot slot aan het meest zuidelijke deel van het plangebied een hoge verwachting verbonden aan. Door een hoger liggend maaiveld wordt aangenomen dat hier mogelijk sprake is van resten van het voormalige dorp Vinninge of bewoningssporen die horen bij het voormalige Hoedekenskerke. Verder kan de archeologische verwachting voor het Laagpakket van Walcheren naar laag worden bijgesteld.

Advies

Met de inhoud van het rapport kan grotendeels worden ingestemd. De hoge archeologische verwachting in het zuiden (rond boringen 22 en 23, zie bijlage 1) van het

plangebied wordt onderschreven. Resten kunnen zich hier bevinden direct onder de bouwvoor op een diepte van 40cm beneden het maaiveld.

De hoge archeologische verwachting voor de top van het Hollandveen wordt alleen onderschreven voor de zone rond de boringen 18-20 en de boringen 1 en 2. Hier lijkt op basis van de boringen sprake van een intact en veraard veenpakket van enige omvang. Dit in tegenstelling tot de overige boringen met veraard Hollandveen waar het eerder lijkt te gaan om een restant van een moerneringsput. De top van het Hollandveen bevindt zich in beide gevallen op een diepte van 1,3 meter beneden het maaiveld.

Voor de hierboven beschreven zones dient in het nieuwe Omgevingsplan een dubbelbestemming Waarde Archeologie opgenomen te worden. De aan deze dubbelbestemming te koppelen vrijstellingsdiepte dient in het geval van de zuidelijke zone 40cm te zijn (de minimale vrijstellingsdiepte uit het archeologiebeleid van de gemeente Borsele). In de andere zones dient dit 1,2 meter beneden het maaiveld te zijn. Hier wordt een buffer van 10cm aangehouden ten opzichte van de top van het Hollandveen. Hiermee wordt voorkomen dat bij werkzaamheden niet per toeval de top van het Hollandveen wordt verstoord. De vrijstellingsoppervlakte die opgenomen dient te worden in het nieuwe Omgevingsplan is gelijk aan die uit het archeologiebeleid van de gemeente. Voor de zuidelijke zone geldt 50m². Voor de zones met een dubbelbestemming berustend op het Hollandveen is dan 250m².

Voor die delen van het plangebied waarvoor tijdens de uitvoering van de werken geldt dat de vrijstellingsgrenzen uit het Omgevingsplan niet kunnen worden geborgd dient aanvullend archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd. Bij het opstellen van dit Omgevingsplan zal dit zo zijn in de zones ter hoogte van boring 1-2, 18-20 en de zuidelijke zone ter hoogte van boringen 22-23. Eventueel is het ook het geval bij de aanleg van de weg. Of in dat laatste geval aanvullend archeologisch onderzoek noodzakelijk is dient te worden bepaald in overleg met de archeologisch adviseur van de bevoegde overheid naar aanleiding van de uiteindelijke aanvraag tot Omgevingsvergunning.

Daar waar archeologisch vervolgonderzoek uitgevoerd dient te worden, dient dit te gebeuren in de vorm van een Opgraving variant archeologische begeleiding. Voorafgaand aan dit onderzoek dient een Programma van Eisen te worden opgesteld. De werkzaamheden kunnen niet eerder starten dan dat een door alle partijen ondertekend en akkoord bevonden PvE voor handen is.

In die zones waarvoor geen aanvullend archeologisch onderzoek noodzakelijk is geldt dat desondanks tijdens graafwerkzaamheden toch archeologische resten kunnen worden aangetroffen. Voor deze vondsten geldt op basis van artikel 5.10 van de Erfgoedwet een meldingsplicht. Deze melding dient te gebeuren bij de bevoegde overheid.

Bijlage 1 advies-/boorpuntenkaart (bron rapport Econsultancy)

